

TALLÓZÓ

Hírek, írások, gondolatok és vélemények a szociális területről...

2021. február

Mégis mit vártok tőlem? 2.

L. Ritók Nóra. Nyomor széle blog. 2021.02.28.

<https://nyomorszale.hvgblog.hu/2021/02/28/774-megis-mit-vartok-tolem-2/>

Mert megsértődik a regnáló hatalom (és meg is torol), ha szólunk, hogy nem jól működik a rendszer. Megsértődik a helyi intézményrendszer is, ha problémát jelzünk, és bosszút áll, többnyire azokon, akiken segíteni szeretnénk. Megsértődnek a helyi romák, mert "leszégényítjük" őket. Sértő pl., ha megkérdem, miféle roma identitásépítő program egy buli, amiben lerészegednek, a gyerekek is, és a végén olyan verekedés lesz, hogy a rendőrséget kell hívni. Megsértődnek az egyház és a hívek, ha az egyház szerepét firtatom az oktatási szegregációban. Megsértődik a minisztériumban dolgozó roma, hiszen ő tudja a tutit, kulturálisan kezelve a kérdést, én meg baromira nem tudom megérteni, hogy tudnak asszisztálni pl. a társadalmi kirekesztést erősítő oktatáspolitikához, romaként. Megsértődnek a jogvédők, ha a szegregátumok problémáiról írok, mert rossz színben tüntetem fel a romákat. Ha pedig korrupciót jelzek... na ebben sértődik meg csak igazán mindenki! Legutóbb is nekem kellett volna bocsánatot kérnem, pedig bizonyítani tudtam, hogy igazam volt. Talán, ha ezen tudnánk változtatni. Ha meg tudnánk tanulni, hogy attól nem vagyunk kevesebbek, sikertelenebbek, ha azt is elmondjuk, mekkora a baj.

Munka alapú szégyenünk

Varga Péter. Népszava. 2021.02.26.

https://nepszava.hu/3111119_a-tanarok-sokszor-csak-pletyka-szinten-ertesulnek

Míg Horvátországban a tanárok 62 százaléka beszél erről a témáról a diákokkal, addig nálunk a tanároknak mindössze 12 százaléka. Ennek minden valószínűség szerint az az oka, hogy a pedagógusok sem központi támogatást, sem oktatást nem kapnak a prevenciós lehetőségekkel kapcsolatban, valamint túlterheltek, és sok esetben feszélyezi is őket a téma. A tanárokhoz így sokszor csak pletyka szinten jutnak el a diákok körében történő erőszakos esetek, azonban utána sem tudják biztosan megállapítani, hogy a gyerekek hogyan tudják ezt feldolgozni, nem szorulnak-e segítségre.

Munka alapú szégyenünk

Takács Imre. Népszava. 2021.02.24.

https://nepszava.hu/3110880_munka-alapu-szegyenunk

Szociálisan, mentálisan szétesőben az ország, olyan társadalmi légkör alakult ki, amelyben kizárólag az egyént teszik felelőssé sorsának rosszra fordulásáért. Ennek tipikus megnyilvánulása az úgynevezett munka alapú társadalom körüli közbeszéd.

Ösztöndíjjal támogatva...

L. Ritók Nóra. Nyomor széle blog. 2021.02.21.

<https://nyomorszele.hvgblog.hu/2021/02/21/773-osztondijjal-tamogatva/>

Lényeges az időbeliség is. A családokhoz a hónap utolsó hetében kerül el a támogatás, ilyenkor már nagyon szűkös a családi költségvetés, nem ritkán ez biztosítja az utolsó hét túlélését a család számára. Az üzenet pedig egyszerű: a tanulás hozza be ezt a pénzt, a gyerek tanulása, akit bizony érdemes a családnak is támogatni az iskolai dolgokban. A gyerek pedig büszke, hiszen ő "kereste" meg ezt a pénzt. Amit egyébként leginkább élelemre fordítanak, bár több család rendezti úgy, hogy ezt az utolsó héten "felélik", de a következő hónap első hetében, mikor jövedelemhez jutnak, vásárolnak valamit a gyerekeknek is, külön, neki.

Kevés pénz, túlóra, kimerülés

Gulyás Erika. Népszava. 2021.02.20.

https://nepszava.hu/3110451_keves-penz-tulora-kimerules

A karantén időszakára a beteg dolgozók alig 4 százaléka kapott 100 százalékos táppénzt. A fizetés 60 százalékát nyújtó sima táppénzen volt 58 százalékuk, több mint ötödük pedig inkább a fizetett szabadságából vett ki napokat, hogy ne veszítse el a bére egy részét. Majdnem 15 százalék közölte: hol így, hol úgy oldotta meg a helyzetet, 2,2 százalékuk azonban se bért, se táppénzt nem kapott a karantén alatt, miközben bérük egyébként is alacsony.

A magyar városok háromnegyede zsugorodik, és alig tud tenni valamit ez ellen

G7. 2021.02.20.

<https://g7.hu/podcast/20210220/a-magyar-varosok-haromnegyede-zsugorodik-es-alig-tud-tenni-valamit-ez-ellen/>

2001 és 2011 között a magyar városok 75 százalékában regisztráltak demográfiai zsugorodást, tehát a városok ekkora arányára volt jellemző, hogy az emberek onnan trendszerűen elvándoroltak. A Szociológiai Szemle nemrég megjelent tematikus lapszáma – négy városban elvégzett négyéves terepmunkára épülő – tanulmányaiban azt a kérdést járja körül, hogy a magyarországi kis- és középvárosi zsugorodás hogyan befolyásolja a térbeli és társadalmi egyenlőtlenségeket, illetve hogy ebből az ott élők mit érzékelnek, és hogyan reagálnak rá.

Kapcsolódó tanulmány: https://szociologia.hu/uploads/04_26_oldal.pdf

A család az család? Hodász András katolikus pap és az LMBT-kampányarc Mészáros György történelmi vitája

Stumpf András. 2021.02.20.

<https://www.valaszonline.hu/2021/02/19/hodasz-andras-meszaros-gyorgy-csalad-vita/>

A család az család-kampány egyik arca Mészáros György. A neveléstudománnyal foglalkozó kutató, aki meleg egyedülállóként fogadta örökbe és neveli kisfiát, korábban szerzetes volt. Hodász András ismert katolikus pap, aki maga is hozzászólt már a családvitához: videóban magyarázta nemrég, miért védi az egyház férfi és nő kapcsolatát minden más fölött. A Válasz Online most egy asztalhoz ültette a feleket, hogy szemtől-szemben fejthessék ki és védhessék meg álláspontjukat homoszexualitásról, örökbefogadásról, Isten akaratáról és az állam családugyi szerepéről. Noha a véleménykülönbségek nem oldódtak fel, egyedülálló, az önkritikát egyik fél részéről sem nélkülöző párbeszéd lett az eredmény – fényvéekkel a szokványos, kultúrharcos színvonal fölött.

„Egy egyoldalú rendszer, ami átnyúl a gyerekeken” – Felvételik: kiről szól a döntés, a gyerekről vagy a szülőről?

WMN. 2021.02.15.

<https://wmn.hu/ugy/54523-egy-egyoldal-u-rendszer-ami-atnyul-a-gyerekeken--felvetelik-kiről-szól-a-döntes-a-gyerekről-vagy-a-szülőrol>

A középiskolai felvételik az egész családot mozgósítják. Őrült nyomozómunka indul, előkerülnek a rangsorok, statisztikai elemzések, megkezdődik az iskolák és tanárok „káderezése”, a számolgotás, az esélylatolgatás. És még csak a jelentkezési határidő lejárta után következik az igazi háború. Hullámvasutat jár bennünk a féltés és a jóakarás, küzdünk az elvárásainkkal, próbáljuk relativizálni a tétet, szidjuk a rendszert és a nyomást a gyerekeken. A gyerekeken, akiről ennek az egésznek szólnia kellene.

2010 óta nem csökkentek a jövedelmi különbségek Magyarországon

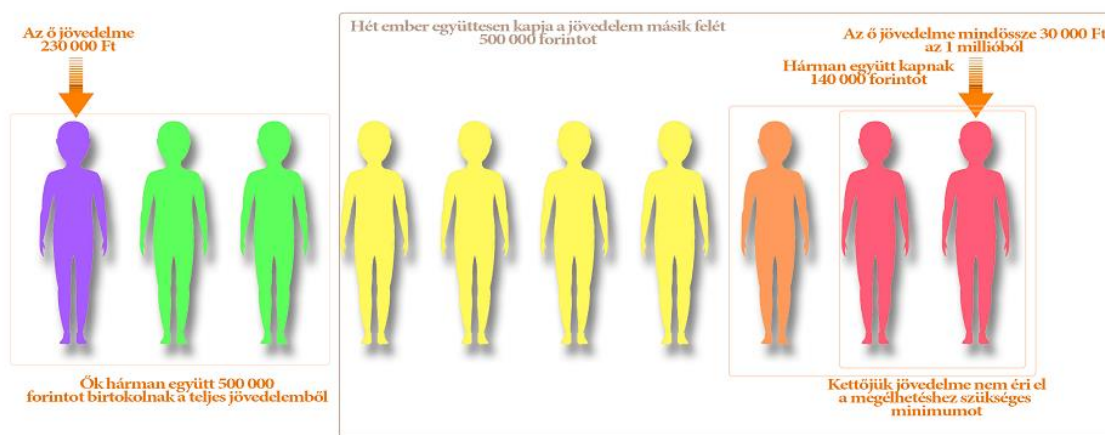
GKI Gazdaságkutató Zrt. 2021.02.17.

<https://www.gki.hu/language/hu/2021/02/17/2010-ota-nem-csokkentek-a-jovedelmi-kulonbsegek-magyarorszagon/>

A gazdasági növekedés ellenére az elmúlt 10 év alatt a magyar lakosság jövedelmeinek koncentrációja a KSH szerint gyakorlatilag nem változott. 2019-ben (ahogy 2010-ben is) a lakosság összjövedelmének közel negyedével (23%-ával) a leggazdagabb 10%, illetve 50%-ával a legfelső 30% rendelkezett. A legsó tizedbe tartozó háztartások a jövedelmek csupán 3%-át, az alsó 30%-ba tartozók pedig 14%-át birtokolták.

JÖVEDELMI EGYENLŐTLENSÉGEK A MAGYAR TÁRSADALOMBAN

TEGYÜK FEL, HOGY A MAGYAR TÁRSADALOM 10 EMBER, AKIKNEK ÖSSZESEN VAN 1 MILLIÓ FORINT JÖVEDELME.

SzociKösz

GKI /KSH alapján

Csökken a különleges szükségletű gyereket fogadó nevelőszülők száma, sokan kényszerülnek állami gondozásba

Csengel Karina. Mэрce. 2021.02.15.

<https://merce.hu/2021/02/16/csokken-a-kulonleges-szuksegletu-gyereket-fogado-neveloszulok-szama-sokan-kenyszerulnek-allami-gondozasba/>

A KSH adatai alapján 2014 és 2019 között 6 százalékkal csökkent a gyermekotthonban nevelkedők száma, ez azonban még mindig messze van az ideálistól. A nevelőszülők száma ugyanis 2014-hez képest nem nőtt, továbbra is közel 5500 nevelőszülő dolgozik az országban, inkább csak az egy nevelőszülőre jutó gyerekek száma emelkedett. Nem történt pozitív elmozdulás a különleges nevelőszülők és speciális nevelőszülők számában sem.

Bajban a régi közmunkások

Doros Judit, Gulyás Erika. Népszava. 2021.02.16.

https://nepszava.hu/3109877_bajban-a-regi-kozmunkasok

A kormányhivatalok levélben hívták fel a polgármesterek figyelmét nemrég arra: a jelenlegi szabályok szerint, ha valaki – legfeljebb fél éves megszakításokkal – tíz éve közfoglalkoztatott, akkor így már nem dolgozhat tovább. Az első érintettek július 26-án érhetik el a tíz éves évfordulót. A február 15-ei adatok szerint 91,1 ezren állnak közfoglalkoztatási jogviszonyban. 2021-ben az egy közfoglalkoztatónál eltöltött időtartam 523 fő esetében haladja meg a kilenc évet, vagyis az ő jogviszonyuk időtartama emelkedhet tíz év fölé a nyáron, ha idén is közmunkásként dolgoznak.

Az alapvető jogok biztosának közleménye az iskolaérettség, az iskolakezdés elhalasztásának kérelmezésével kapcsolatos új eljárásrendről és annak alkalmazásáról

AJBH. 2021.02.15.

<http://www.ajbh.hu/-/az-alapveto-jogok-biztosanak-kozlemeny-e-az-iskolaerettseg-az-iskolakezdes-elhalasztasanak-kerelmezesevel-kapcsolatos-uj-eljarasrendrol-es-annak-alkalm>

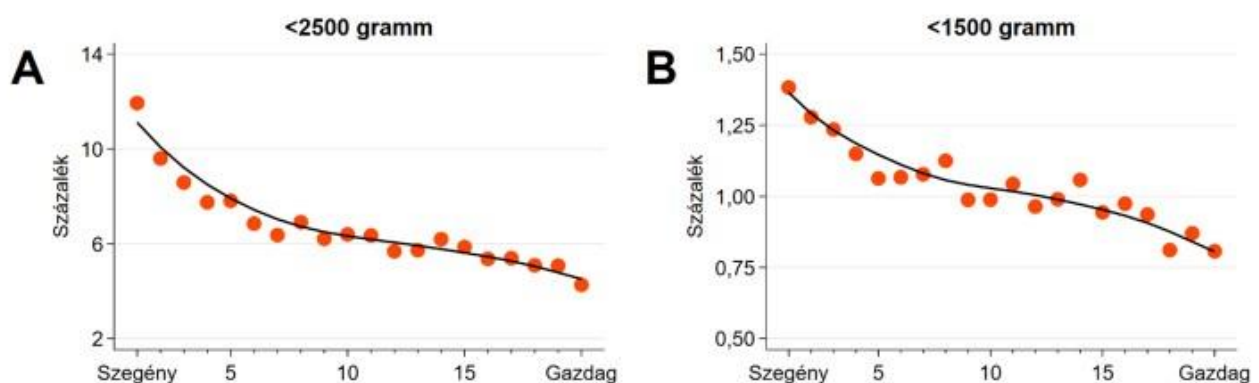
Az alapvető jogok biztosa szülői panaszbeadványok nyomán átfogóan vizsgálta az iskolakezdés elhalasztásának kérelmezésével kapcsolatos eljárásrendet, az annak gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket úgy alapjogi, mint gyermekjogi oldalról. Dr. Kozma Ákos ombudsman jelentésében az eljárásrend bevezetésének módja, annak közvetett és közvetlen hatásai, a jogi szabályozás bizonytalanságai, valamint az Oktatási Hivatal és a szakértői bizottságok eljárása kapcsán is visszasságokat tárt fel, és ajánlásokat fogalmazott meg a szaktárca irányába.

Ha rossz helyre születesz, lóttek az egészségednek

Kolozsi Ádám. Telex. 2021.02.15.

<https://telex.hu/tudomany/2021/02/15/gyermekbetegsegek>

Soha nem született olyan átfogó jelentés a magyar gyerekek egészségi állapotáról és betegségeiről, mint ami most jelent meg a KRTK Közgazdaság-tudományi Intézet kutatóitól. Túl rövid szoptatás, fejlődési rendellenességek, rossz fogak, egészségtelen táplálkozás, és főleg: hatalmas különbségek a szegényebb és gazdagabb családok gyerekei között. Adatokon keresztül mutatjuk be, milyen kórképeket fest Magyarországról az egészségügyi statisztika.

Alacsony súllyal születettek aránya – Egyes szülések között. A 2010 és 2018 közötti időszak átlagos értékei.

Drámai mértékű a gyermekek szexuális kizsákmányolása Magyarországon

Kocsis Árpád. Mérce. 2021.02.15.

<https://merce.hu/2021/02/15/dramai-merteku-a-gyermekek-szexualis-kizsakmanyolasa-magyarorszagon/>

Átfogó országjelentést tett közzé a nemzetközi szervezeteket egybefogó ECPAT és a Hintalovon Alapítvány a gyerekek szexuális kizsákmányolásáról. A jelentés mellett, hogy tárgyalja a jogszabályi kereteket és a társadalmi jellemzőket, kitér az emberkereskedelem, a kényszerházasság, a turizmus területén történő kizsákmányolás és a gyerekek prostitúciós célú kizsákmányolásának magyarországi megjelenési formáira is.

Kérések

L. Ritók Nóra. Nyomor széle blog. 2021.02.14.

<https://nyomorszele.hvgblog.hu/2021/02/14/772-keresek/>

Ebben a munkában hamar megtanultuk, mi az a tanult tehetetlenség. Az a bonyolult életvezetési viszonyulás, aminek nem szabad megállni a kezdeti pontján, és úgy gondolkodni, hogy persze, te kérsz valamit, amiben hiányt szenvedsz, mi meg adunk. Mert segítő szervezet vagyunk, tehát ez a dolgunk. Ezzel ugyanis csak konzerváljuk az illető állapotát, és azt erősítjük meg, a boldogulás útja a megfelelő helyre eljuttatott kérés.

Elég volt!

Fülöp Attila. Mandiner. 2021.02.12.

https://mandiner.hu/cikk/20210212_eleg_volt

„Túl sok volt abból, hogy alaptalan, jogsértő, gyermeki sorsokat alapvetően felkavaró és hátrányosan érintő kijelentéseket tehetnek ellenzéki médiumok mindenfajta következmény nélkül! A szociális és gyermekvédelmi terület, az ott ellátottak, és az ott dolgozók soha nem lehetnek az ellenzéki politikai játéktérnek az eszközei. A kalocsai gyermekotthonban fontos és komoly szakmai munka folyik.

Európai Parlament: A minimálbért a szegénységi küszöb fölé kell helyezni

Mandiner. 2021.02.11.

https://makronom.mandiner.hu/cikk/20210211_europai_parlament_a_minimalbert_a_szegenysegi_kuszob_fole_kell_helyezni

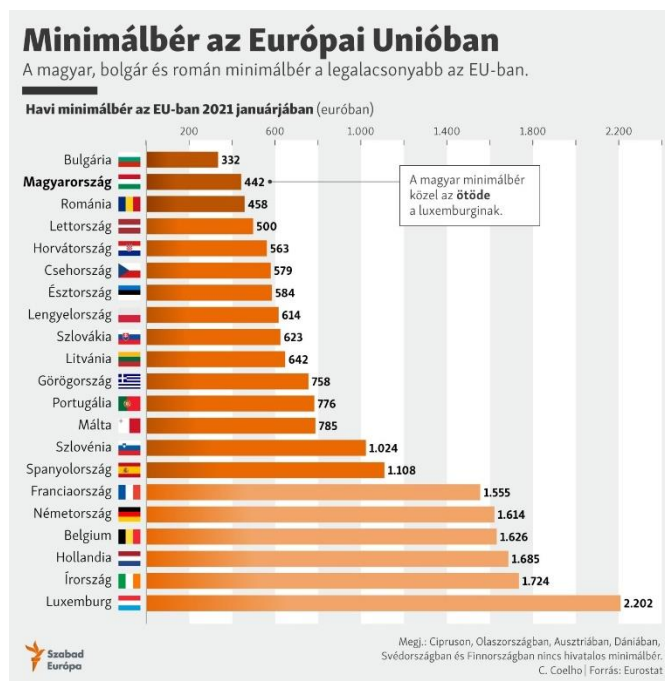
Az Európai Parlament szerdai plenáris ülésén megszavazta a munkahelyi egyenlőtlenségekkel és a dolgozói szegénységgel kapcsolatos parlamenti jelentést, amely egyebek között azt szorgalmazza, hogy az európai uniós tagállamok a nemzeti jogszabályban meghatározott minimálbért mindig a szegénységi küszöb fölé helyezték.

Kósa szerint a dolgozói szegénység felszámolása kiemelt cél kell, hogy legyen, hiszen a munkaalapú társadalomban a munkabérek elegendőnek kell lennie a tisztességes megélhetéshez. Sajnálatosnak tartja viszont hogy a jelentés olyan „esztelen baloldali ígéreteket” tartalmaz, melyeket csak adóemelésekkel lehetne fedezni. Ilyen szerinte például a minimumjövedelem bevezetése, valamint a civil szervezetek, az NGO-k közvetlen hozzáférése az uniós forrásokhoz vagy a kelet-európaiak munkavállalásának korlátozása a nyugati tagállamokban...

Minimálbér az Európai Unióban

Szabad Európa. 2021.02.12.

<https://www.szabadeuropa.hu/a/eu-minimalber/31096000.html>

Kire marad a szexuális nevelés Magyarországon?

Juhász Vanessza. Mэрce. 2021.02.12.

<https://merce.hu/2021/02/12/kire-marad-a-szexualis-nevelés-magyarországon/>

Hazánkban a szexuális felvilágosítás igencsak gyerekcipőben jár, ha egyáltalán beszélnek róla otthon vagy az iskolában. A szülők és pedagógusok egymástól várják a társadalom számára a mai napig kényes kérdések megvitatását. A kormány által bevezetett családi életre nevelés (CSÉN) kerettanterve pedig meg sem kísérel segítséget nyújtani a felnőtté válás derekán lévő fiataloknak, inkább csak tovább erősíti az egészségtelen nemi sztereotípiákat.

Kiút a csapdából roma fiataloknak

Gulyás Erika. Népszava. 2021.02.09.

https://nepszava.hu/3108989_kiut-a-csapdabol-roma-fiataloknak

A KSH adatai szerint a hazai romák 80 százalékának az általános iskola 8 osztálya a legmagasabb iskolai végzettsége. Egy 2017-es tanulmány azt rögzítette, hogy a korai iskolaelhagyók aránya 63 százalékos a roma fiatalok körében, ráadásul amióta 16 évre csökkent a tankötelezettség korhatára, ez a helyzet nem javul, hanem újratermelődik. A Budapest Intézet (BI) vezetője, Scharle Ágota tájékoztatása szerint ehhez társul, hogy a jelenleg használt internetes toborzási módszerek még a képzetesebb romák számára is megnehezítik a jelentkezést, nem beszélve arról, hogy a felvételt intéző vezetők, és főként később a munkatársak előítéletei sokszor hátráltatják a beilleszkedésüket. Az Intézet munkatársai ebből a csapdából kerestek kiutat, amikor több civil szervezettel együttműködve egy képzetlen roma fiatalok munkába állását segítő programot, módszertani csomagot állítottak össze, amelyben a cigány fiatalokat mentorok támogatják a munkahely megszerzésében és megtartásában, a munkáltatókat pedig tréningeken készítik fel a fogadásukra.

„Itt az előző években is vírus volt” - a közmunka nyomában Borsodban

Kerényi György. Szabad Európa. 2021.02.09.

<https://www.szabadeuropa.hu/a/a-kozmunka-nyomaban-borsodban/31090537.html>

„Az nagyon látszik, hogy a legszegényebbek helyzete rosszabbodik. Nagyon nőtt a szegénységi küszöbtől való távolságuk, a szegénységi rés. Ez azt méri, hogy a szegénységi küszöb (a medián jövedelem 60 százaléka) alatt lévők átlagjövedelme milyen távolságra van a szegénységi küszöbtől. Ezen kívül a medián 40 százaléka alatti jövedelemből, tehát a mélyebb, súlyosabb szegénységben élők száma és aránya 2010 óta több, mint két és félszeresére nőtt, ma több, mint félmillióan vannak.

Vagyis a szegénység a klasszikus mérési küszöbvel (a medián jövedelem 60%-ával) számolva a teljes népességben – a KSH adatai szerint – kismértékben csökken. A legszegényebbek viszont egyre többen vannak, és a leszakadásuk is nő.”

A megfizethető lakhatás alternatívái: a svájci lakásszövetkezeti modell

Mundrucz Szilvia. MÉRCE. 2021.02.07.

<https://merce.hu/2021/02/07/a-megfizetheto-lakhatas-alternativai-a-svajci-lakasszovetkezeti-modell/>

A lakhatás drágulása és a bérlők kiszolgáltatottsága világszerte súlyos probléma. Erre kínál lehetséges megoldást a lakásszövetkezeti modell, amelynek leginkább kiterjedt példáját Svájcban találjuk. Aktualitását pedig mi sem mutatja jobban, hogy a téma az országban nemrég népszavazásra is került.

Változások a lehetőségek függvényében

L. Ritók Nóra. Nyomor szele blog. 2021.02.07.

<https://nyomorszele.hvgblog.hu/2021/02/07/771-valtozasok-a-lehetosegek-fuggvenyeben/>

Sok keserű csalódás során gyűltek bennem a megtapasztalások ahhoz, hogy azt mondjam, a legnagyobb baj nem is a generációs szegénységben élő, roma társadalmi csoporttal van, hanem azzal a rendszerrel, amiben a problémák kezeletlenek maradnak, amiben a felzárkózás is csak egy, a politikai-gazdasági-hatalmi érdekek mentén használt terület.

„Itt mindenki máltás” – Mintha fényévekre lennénk a lüktető világtól

AVM MÉRCE. 2021.02.02.

<https://avm.merce.hu/2021/02/02/a-pecsi-hajlektalanszallokat-sem-kerulte-el-a-virus/>

A nemzetstratégiai jelentőségű ügyek között már régóta nem található meg a hajléktalanság vagy a szegények lakhatása. Az elnyomó, kirekesztő, büntetőpolitikát folytató kormánnyal szemben pozícionálta magát és írta meg programját 2019-ben többek között a pécsi ellenzéki összefogás is. A – jelenlegi – várost vezető koalíció tagjainak feladata (és kihívása), hogy az elmúlt évtized szociális katasztrófájának következményeit felismerjék, megértsék és kezeljék.

„Itt mindenki máltás” – Mintha fényévekre lennénk a lüktető világtól

Doros Judit. Népszava. 2021.02.02.

<https://nepszava.hu/3108181-itt-mindenki-maltas--mintha-fenyevekre-lennenk-a-lukteto-vilagtol>

Tarnabod volt az első falu az országban, amelyet szárnyai alá vett a Máltai Szeretetszolgálat, még 2004-ben. A kerítés azóta sincs kolbászból, de aki dolgozni akar, annak jut munka.

Több mint háromezázszor intézkedtek az iskolaőrök, főként testi sértés miatt

Koszticsák Szilárd. 24.hu. 2021.02.01.

<https://24.hu/belfold/2021/02/01/iskolaorseg-intezkedes-rendorseg-gal-kristof-testi-sertes/>

A 2020 szeptembere óta szolgálatot teljesítő iskolaőröknek munkába állásuk óta összesen 308 alkalommal kellett intézkedniük, ebből 72 esetben bűncselekmény vagy szabálysértés miatt kellett fellépniük. 48-szor bűncselekmény, jellemzően garázdaság, testi sértés miatt intézkedtek, illetve 24-szer történt szabálysértés. Kényszerítő eszközt (gázspray, bilincs, gumibot) ez idáig (nem egészen öt hónap alatt) egyelőre nem kellett alkalmaznia iskolaőrnek Magyarországon. Jelenleg 431 helyen látnak el feladatokat iskolaőrök, 521 aktív iskolaőr van, köztük tartalékosok is. Bővítésre lenne igény, de hogy melyik iskola léphet be a rendszerbe, az az érintett tárcákkal való kapcsolatfelvételen is múlik.

Iskolaőrök a valóságban: égi békét hozott Laci bácsi

Joó István. Mandiner. 2021.01.28.

https://mandiner.hu/cikk/20210127_egi_beket_hozott_laci_bacsi

Megcsappant a bántalmazások, rendbontások száma abban a félezer intézményben, ahol szeptember óta iskolaőrség működik. Sok helyen viszont, ahol nem éltek a lehetőséggel, továbbra sem sikerült felszámolni az erőszakot. Lapunk egy mátrai faluban gyűjtött benyomásokat a nagy port kavaráó intézkedés hatásairól.